Interreg CENTRAL EUROPE
European Union European Regional Development Fund
UGB

Elektronske novice projekta UGB

Urban Green Belts project
Številka 2, Maj 2017

Projekt Zelene mestne površine, ki se je začel v juliju 2016, se nadaljuje vse bolj intenzivno: pripravlja se izhodiščna raziskava; nadaljuje se razvoj koncepta „pametnih modelov"; organiziranih je bilo že več srečanj v projektu vzpostavljene platforme zainteresiranih deležnikov (lokalnih oblasti, akademske sfere, podjetij, civilne družbe, strokovne in splošne javnosti); organizirano je bilo drugo mednarodno srečanje projektnih partnerjev, ki je potekalo v Mariboru. Pilotni projekti, kot ključni gradniki razvoja pametnih modelov, so v teku v vseh partnerskih mestih (pilotnih območjih) projekta.

Spoznavanje narave v družbi

Funkcionalna urbana območja (FUO)

Natančneje, konkretni cilj projekta UGB je upravljanje nečesa, kar poimenujemo „funkcionalno urbano območje", ali FUO. FUO je sestavljeno predvsem iz gosto naseljenega mestnega jedra ter okolice (imenovane „obrobje" oziroma „zaledje"), ki je močno povezano z jedrom. Razlogi, da se ljudje gibljejo med FUO so večinoma (vendar ne izključno) povezani s prihodom na delo in z izobraževanjem, medtem ko je gibanje znotraj FUO bolj povezano s široko paleto kvalitativnih lastnosti.

Ena od najpomembnejših lastnosti FUO, je sposobnost preseči upravne meje, ki predstavljajo edinstveno težavo, ko gre za načrtovanje politik planiranja in odločanja.

V povezavi z mestnimi zelenimi površinami (UGS), projekt UGB spodbuja vzpostavitev trajnostnih sistemov za upravljanje z zelenimi mestnimi površinami s spodbujanjem sodelovanja med javnim sektorjem na vseh ravneh, poleg sodelovanja nevladnih akterjev in drugih zainteresiranih družbenih skupin.

Izhodiščna raziskava

Prvi korak k doseganju ambicioznega cilja, ki si ga je projekt UGB zastavil je bila izhodiščna raziskava, ki so jo prispevali vsi projektni partnerji kot osnovo za razvoj „pametnih modelov" za integrirano upravljanje zelenih površin in načrtovanj, ki bodo uporabni v nadaljevanju projekta. Rezultat, 67-stran dolga „Izhodiščna raziskava o trenutnem stanju regionalnega upravljanja mestnih zelenih površin in evropskih dobrih praks", predstavlja sintezo rezultatov analize na evropski ravni, in sedem lokalnih ocenjevanj, ki so jih izvedli projektni partnerji.

Študija opredeljuje in na kratko obravnava več trendov, povezanih z upravljanjem mestnih zelenih površin, kot so: uporaba kompleksnih pristopov; uporaba zelenih površin kot središč skupnosti; pristopi namenjeni participativnemu upravljanju; razvoj zelenih streh in zelenih sten; in uporaba digitalnih rešitev za podporo upravljanju zelenih mestnih površin.

Sklepi izhodiščne raziskave

Čeprav so e-orodja že dolgo v uporabi tako javnim organom kot projektnim partnerjem ter na ustreznih oddelkih, je jasno, da večina partnerjev namerava v bližnji prihodnosti nadgraditi svoje podatkovne baze GIS, pri tem pa nameravajo upoštevati participativni pristop. Lokalna analiza je tudi pokazala, da lahko različne evropske dobre prakse služijo kot trdna podlaga za boljše in bolj vključujoče upravljanje zelenih površin ter razvoju „pametnega modela" v kasnejših fazah projekta.

Analiza je potrdila tudi, da je vzpostavitev praks v zvezi z upravljanjem s platformo deležnikov po principu četverne vijačnice (kjer so vključeni predstavniki lokalnih oblasti, akademske sfere, podjetji in civilne družbe), pomemben izziv/ pogoj pri vodenju in upravljanju zelenih površin. Čeprav je analiza pokazala veliko obetavnih praks, je še vedno veliko prostora za izboljšave.

➔ Izhodiščna študija

Slovenska različica ocene pilotnega programa z vsemi lokalnimi partnerji je na voljo na spodnji povezavi:

Budapest, Hegyvidék, Hungary: https://www.hegyvidek.hu/zold-iroda/eu-palyazatok

Zadar, Croatia: http://www.zadra.hr/projekti/projekti-u-provedbi/projekt-urban-green-belts/

Maribor, Slovenia: http://www.mra.si/urban-green-belts1.html

Krakow, Poland: http://zzm.krakow.pl/index.php/ugb.html

Upper Salzach Valley, Austria: https://ispace.researchstudio.at/urban-green-belts-erste-ergebnisse

Malopolska region, Poland: http://ue.krakow.pl/projekty/4597,1457,ue_projekt.html

Padova, Italy: http://www.padovanet.it/informazione/le-attivit%C3%A0-di-padova-nellambito-del-progetto-ugb

Praha, Czech Republic: http://www.praha6.cz/urban-greeen-belts?q=urban+green+belts

Rečeno, pravilno storjeno

Pametni modeli in novi pristopi k upravljanju zelenih mestnih površin

Obstaja veliko načinov za upravljanje mestnih zelenih površin (UGS) in verjetno, prav toliko pristopov. Da bi spodbudili razumevanje zapletenosti sodelovanja v tem procesu, moramo izpostaviti tri različne, čeprav med seboj povezane, pristope pri urejanju mestnih zelenih površin. Prvič, geografski informacijski sistem (GIS), ki za prostorsko načrtovanje ponuja tehnični pristop, ki se lahko ukvarja tudi z drugimi ključnih vidiki načrtovanja UGS, ki temelji na različnih podatkovnih sistemih. Drugič, pomembno vlogo lahko pri načrtovanju in vzdrževanju zelenih površin igra pristop „vključujoče skupnosti" ki je pomemben tudi pri vzdrževanju zelenega prostora. Tretjič, za dosego učinkovitega upravljanja zelenih površin je potrebno izboljšati sodelovanje z različnimi ravnmi oblasti in uprave.

Projekt UGB gradi na vseh treh omenjenih pristopih za razvoj „pametnih modelov" - sklopov metod, orodij in rešitev za uspešno upravljanje zelenih površin. Z izborom skupnih okvirnih konceptov pametnih modelov, projekt predvideva poglobljeno oblikovanje konkretnih modelov in razvoj različnih načinov, ki jih bodo lahko partnerji projekta testirali znotraj pilotnih aktivnosti in območij.

➔ Pametna ocena zelenih metsnih površin in načrtovanje zelene infrastrukture

➔ Sodelovanje / vključevanje skupnosti

➔ Upravljanje na več ravneh

www.interreg-central.eu/Content.Node/UGB.html

Interreg CENTRAL EUROPE
European Union European Regional Development Fund
UGB

Witkowice Green Living Lab in Krakow

UGB - pilotni koncepti partnerjev: Aktualno stanje

Glavna pilotna dejavnost Razvojne agencije Zadra NOVA (Hrvaška), je, da s pomočjo programa GIS in „pametnih metod izdela interaktivni zemljevid". Posebni cilj, ki ga bo agencija zasledovala je vzpostavitev podatkovne baze za drevesa, rože, grmovnice in žive meje v izbranih mestnih zelenih pasovih v Zadru in uporabo baze podatkov za pomoč pri upravljanju teh območij.

Glavni cilj projektnega partnerja Praga 6 (Češka) je ovrednotiti alternativne organizacijske, finančne in tehnične modele upravljanja za zelene površine. To vključuje razvoj sheme subvencij za zagotovitev upravljanja na izbranih lokacijah v pilotnem območju. Drugi cilj je, da predlaga morebitni socialni program z uporabo določenih pridelovalnih zmožnosti okrožja.

Razvojna agencija Maribor (Slovenija) na svojem pilotnem območju načrtuje oživitev okolice nekdanjega kompleksa zaporov v središču Maribora. Načrtuje se uporaba participativnih metod, ki bodo vključile zainteresirane deležnike v oblikovanje in izvajanje koncepta, ki bo z vzpostavljeno platformo deležnikov hkrati preizkusil participativne metode s katerimi bo skušal doseči vidne rezultate.

Vodilni partner projekta UGB, 12 okrožje Budimpešte, Hegyvidek (Madžarska), želi s pilotno akcijo „vključujoče skupnosti", spodbuditi prostovoljno delo pri vzdrževanju zelenih površin v javnih prostorih. Pristop vključuje kontaktiranje prebivalcev skupnosti, njihovo ozaveščanje o pomenu zelenih površin, ter spodbudo k razmisleku o upravljanju javnih zelenih površin v bližini njihovih domov tudi v prihodnosti.

Cilj tega pilotnega ukrepa je uporabiti „pristop upravljanja na več ravneh" pri obnovi in razvoju drevoredov in skupine dreves na javnih prostorih v 12 okrožju. Po pregledu in ugotavljanju stanja dreves, se bodo skupno odločili glede morebitnih zamenjav ali metod zdravljenja dreves.

Cilji pilotnega projekta „Witkowice Lab - Živi zeleni laboratorij „ v Krakovu (Poljska), so oživitev turistične in rekreacijske infrastrukture s spodbujanjem vrste izobraževanj s pomočjo informacijskih tabel, izgradnja brvi čez reko, in zagotavljanje parkirnih mest za avtomobile in kolesa. Vse aktivnosti (posvetovanja, pikniki in druge dejavnosti) bodo testirane s pomočjo vključevanja skupnosti v celoten proces. Krakov bo preizkusil tudi mobilno aplikacijo za aktiviranje prebivalcev pri upravljanju zelenih površin in varstva narave.

Cilj pilotnih dejavnosti v Zgornji Salzaški dolini (Avstrija)je ocenitev zelenih površin s poudarkom na njihovi rekreacijski vrednosti. Ta ocena bo izvedena s pomočjo določenih kazalnikov (npr. dostopnosti z vidika pešcev in povezave z javnim prevozom, privlačnosti, rekreacijske vrednosti ter komunalna opremljenost) in metod, ki temeljijo na GIS (npr. analiza omrežja, tehtane prekrivne tehnike).

Občina Padova (Italija) bo izvajala pilotni ukrep za pametne metode in orodja pri upravljanju zelenih površin v jugozahodnem delu mesta. Pilotno območje vključuje zeleni trikotnik, ki povezuje urbaniziran center s podeželskim primestnim območjem. Platforma zainteresiranih deležnikov (približno 40 subjektov) je že vključena in je pred kratkim ustanovila tematsko povezano skupino združenj in podjetij, ki se nahajajo na tem območju. Čeprav so javne zelene površine in drevesa že preslikani z GIS, je ključnega pomena izdelava zemljevida, ki bo upošteval vključevanje velikega deleža zasebnih zelenih površin.

Sodelujmo: O vzpostavitvi platforme deležnikov

Drugo srečanje platforme deležnikov je bilo namenjeno predstavitvi lokalnih ocen, primerov dobrih praks ter dokumentu o „Izhodiščni raziskavi aktualnega stanja ter regionalnega upravljanja urbanih zelenih površin in evropskih dobrih praks" projekta.

Uspešna izvedba srečanja je - po principu „četverne vijačnice" , ki vključuje strokovnjake, ki sprejemajo odločitve (predstavnike lokalne oblasti), lokalnih društev in podjetij - združila različne zainteresirane strani iz partnerskih mest projekta, hkrati pa so udeleženci srečanja izkoristili priložnost, da so izrazili svoje ideje in vizije o mestnih zelenih površinah.

Ostanimo organizirani!

Velikokrat se izkaže, da je najboljši način, da se stvari premikajo , osebni pristop. Drugo mednarodno srečanje partnerjev projekta UGB, ki je potekalo med 19. In 21. aprilom 2017 v Mariboru, (Slovenija), je gostila Mariborska razvojna agencija. Srečanje se je osredotočilo na razvoj pametnih modelov, ki lahko kot orodje zagotovijo celovit sistem pri upravljanju mestnih zelenih površin za lokalne oblasti. Na srečanju so se oblikovali koncepti modela in strukture, partnerji pa so predstavili tudi svoje pilotne aktivnosti, kjer bodo v poznejši fazi projekta preverjali modele.

➔ Novinarski prispevek Mariborskega srečanja

Elektronske novice projekta UGB, številka 2

Projekt se izvaja v okviru programa Interreg Central Europe, in je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.